

อิทธิพลแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็น
ผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

**The Influence of Intrinsic Motivation Affects the Intention to Increase
Entrepreneurial Ability of Maejo-Chumphon University Students**

ฐิติมา ศรีพร, ฉันทวรรณ เอ็งฉ้วน,
ชรินทร์ ศรีวิฑูรย์ และ ฉัตรนลิน แก้วสม
มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

**Thitima Sriphon, Chantawan Engchuan,
Charintorn Srewitoon and Chatnalin Kaewsom**
Maejo-Chumphon University, Thailand
Corresponding Author, E-Mail: sriphon@yahoo.com

บทคัดย่อ

การประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวเป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน แต่ผู้ประกอบการรายใหม่จำนวนมากมักไม่ประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ เนื่องจากการขาดความรู้และความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ดังนั้น การเรียนรู้เพื่อเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็น โดยที่ความตั้งใจและมุ่งมั่นในการเรียนรู้จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยแรงจูงใจภายใน ได้แก่ เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ และ การรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร และ (2) ศึกษาปัจจัยแรงจูงใจภายใน เช่น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงที่ส่งผลต่อความต้องการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร จำนวน 160 คน สุ่มโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non-probability sampling) เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถามแบบปลายปิดแบบเลือกตอบ (Multiple choice) ใช้มาตราวัดของลิเคิร์ตแบบ 5 ลำดับ (Likert- scale) เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน - 31 ธันวาคม 2566 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย

* วันที่รับบทความ : 1 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่แก้ไขบทความ 19 กุมภาพันธ์ 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 21 กุมภาพันธ์ 2567

ผลการวิจัยพบว่า 1) เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน โดยปัจจัยการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ มีอิทธิพลสูงสุดรองลงมา คือ เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ ตามด้วยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 3) อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: แรงจูงใจภายใน; เจตคติ; การรับรู้ความพร้อม; การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง; ความตั้งใจ

Abstracts

Nowadays, self-employed businesses are a prevalent occupation. However, many new entrepreneurs are unsuccessful in their businesses due to a lack of knowledge and ability to be an entrepreneur. Hence, learning to increase entrepreneurial ability is necessary. Providing intention and determination in learning will result in students succeeding in increasing their entrepreneurial abilities. Therefore, this research aimed 1) to study intrinsic motivation, such as entrepreneurial attitude and perceived readiness to be an entrepreneur, affecting the intention to increase the entrepreneurial ability of Maejo-Chumphon University students, and 2) to study subjective norms, affecting the intention to increase the entrepreneurial ability of Maejo-Chumphon University students. This research was quantitative. A sample group in this research was 160 students studying at Maejo-Chumphon University. Purposive sampling, which is non-probability sampling, was used to select samples. A closed-ended multiple choice questionnaire with a 5-point Likert-Scale was used as a tool of this research to collect data from November 1- December 31, 2566. Descriptive statistics were employed to describe the general characteristics of the respondents. Pearson correlation analysis was used to test the relationship between independent variables. Multiple regression analysis was applied to test the hypotheses of this research.

The outcomes were as follows: 1) Entrepreneurial attitude and perceived readiness to be an entrepreneur significantly affect the intention to increase the entrepreneurial ability of students of Maejo-Chumphon University. 2) Subjective norms also significantly influence the intention to increase entrepreneurial ability. Additionally, perceived readiness to be an entrepreneur is most influential, followed by entrepreneurial attitude and subjective norms. 3) The interaction effect between females and subjective norms strongly and significantly influences the intention to increase entrepreneurial ability compared with males.

Keywords: Intrinsic Motivation; Attitude; Perceived Readiness; Subjective Norms; Intention

บทนำ

อาชีพการเป็นผู้ประกอบการถือว่าสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศและสังคม เมื่อมีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น ก็จะทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน การเติบโตทางเศรษฐกิจและนวัตกรรม และในปัจจุบันพบว่าเพื่อสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน คนทำงานประจำซึ่งโดยปกติจะทำงานในช่วงเวลา 9.00-17.00 นาฬิกา มีแนวโน้มที่จะละทิ้งงานประจำที่ทำ และสร้างเส้นทางของอาชีพที่เป็นของตนเอง จากสถิติของสหรัฐอเมริกา พบว่า 16% ของคนทำงานในอเมริกาเป็นผู้ประกอบการ และเติบโตขึ้น 29% ระหว่างช่วงโควิด และเป็นผู้หญิงถึง 40% ซึ่งมีแรงขับเคลื่อนเบื้องหลังของการเป็นผู้ประกอบการคือความต้องการเป็นนายของตนเอง (Stahl, 2023 : Online)

สำหรับประเทศไทยการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวเป็นที่นิยมมาก เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระ สามารถออกแบบธุรกิจได้ด้วยตนเอง ถ้ามีทุนและทรัพยากรที่เพียงพอก็สามารถดำเนินธุรกิจได้ไม่ยากนัก และปัจจุบันประเทศไทยได้มีการส่งเสริมผู้ประกอบการมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ประกอบการรายใหม่จำนวนมากมักพบความล้มเหลวในการประกอบธุรกิจเนื่องจากขาดความรู้ความสามารถในการประกอบธุรกิจ ซึ่งในการเป็นผู้ประกอบการทักษะและความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมีความสำคัญต่อการที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เนื่องจากทักษะและความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้สามารถเล็งเห็นโอกาสและนำไปสู่การสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับธุรกิจของตนเอง ทำให้การตัดสินใจมีความแม่นยำและมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถเปลี่ยนสิ่งที่คิดออกมาเป็นสิ่งที่สามารถทำจริงได้ และสามารถทำให้เป้าหมายที่วางไว้บรรลุผลสำเร็จได้ (Sharma, 2023 : Online) ดังนั้นการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ เช่น ทักษะการบริหารธุรกิจ ทักษะการสื่อสารและการฟัง ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางด้านกลยุทธ์และการวางแผน ทักษะทางด้านการตลาดและการสร้างเครือข่าย จึงมีความจำเป็น (Jirawat Wongchun, 2023 : Online) อย่างไรก็ตาม ความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญให้การเรียนรู้นั้นประสบความสำเร็จ จากการศึกษาของ สุรวุฒิ อัสสพันธุ์ (2556 : 174-175 และ 180-183) ความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในเรื่องต่างๆในชั้นเรียน เช่น การมีส่วนร่วมในการอภิปรายประเด็นต่างๆที่น่าสนใจในชั้นเรียน การซักถามในเรื่องต่างๆที่ผู้เรียนไม่เข้าใจหรือสนใจ และต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม และความตั้งใจในการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเอาใจใส่ในการเรียนและทุ่มเทให้กับเรียนอย่างเต็มที่ เช่น การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียนอย่างเต็มความสามารถและศึกษาหาวิธีที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จ Raza et al. (2018 : 233-235) พบว่าแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก (extrinsic and intrinsic motivation) ส่งผลต่อความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมต่างๆของมนุษย์ โดยที่แรงจูงใจภายในเกิดจากความพึงพอใจตามธรรมชาติต่อกิจกรรมที่ทำ เช่น ความท้าทาย ความสนุกสนาน เพลิดเพลินของภาระกิจ หรือว่าจะเป็นความพึงพอใจที่ได้ทำภารกิจสำเร็จ โดยที่แรงจูงใจภายในมี 4 ประเภท คือ ความท้าทาย ความอยากรู้อยากเห็น มีความสามารถทางการควบคุม และปัจจัยทางด้านบริบท

(ความสำคัญของการเรียนรู้ตามบริบท) ในขณะที่แรงจูงใจภายนอกคือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากความต้องการได้รับรางวัล แรงจูงใจที่เกิดจากความต้องการอำนาจ และ เกิดจากความกลัวหรือการโดนลงโทษ (Ryan & Deci^a, 2000 : 65) จะเห็นว่าแรงจูงใจภายในเกิดจากความสนุกและมีความสุขที่ได้ทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งทำให้พฤติกรรมนั้นมีความยั่งยืนกว่าแรงจูงใจภายนอก ทำให้นักวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะปัจจัยแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรจัดเป็นหนึ่งองค์กรหนึ่งที่มีการวางแผนและส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะทางวิชาชีพในสาขาที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่และมีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการหลังจากจบการศึกษา ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991 : 187-204) ทำให้เห็นว่า ปัจจัยภายในบางตัวเช่น เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ส่งผลต่อความตั้งใจในการจะแสดงพฤติกรรมนั้นๆออกมา จากเหตุผลข้างต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษา การส่งเสริมความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ของนักศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สนใจที่จะศึกษา อิทธิพลของแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือ ในการสร้างแนวทางสำหรับการสร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นความตั้งใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยแรงจูงใจภายใน ได้แก่ เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ และการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ที่ส่งผลต่อความต้องการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยแรงจูงใจภายใน ทางด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ที่ส่งผลต่อความต้องการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร จำนวน 325 คน (ข้อมูลจากสำนักบริหารและพัฒนาการวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2566 : Online)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability

sampling) โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นนักศึกษาที่มีความสนใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ หลังจากสำเร็จการศึกษา ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับงานวิจัย จำนวน 160 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close ended question) เป็นแบบคำตอบแบบเลือกตอบ (Multiple choice) ใช้มาตราวัดของลิเคิร์ตแบบ 5 ลำดับ (Likert- scale) โดยเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 5 ข้อ ประยุกต์มาจากข้อคำถามของ Kabir et al. (2017: 14-15)

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จำนวน 3 ข้อ ประยุกต์มาจากข้อคำถามของ Kabir et al. (2017 : 14-15)

ส่วนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 5 ข้อประยุกต์มาจากข้อคำถามของ Kabir et al. (2017 : 14-15) และ Echeopar et al. (2011 : 22)

ส่วนที่ 5 ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 6 ข้อ ประยุกต์มาจากข้อคำถามของ Kabir et al. (2017 : 14-15) และ Fouad Altameemi and Abdel Fatah Al-Slehat (2021 : 35).

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามเป็นเวลา 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน - 31 ธันวาคม 2566 จากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร จำนวน 160 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยเรื่องนี้ ได้มีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของแบบสอบถามในรายหัวข้อ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability test) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เพื่อหาความสอดคล้องภายในของแบบสอบถามเป็นรายด้าน โดย (1) ข้อคำถามเกี่ยวกับเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.834 (2) ข้อคำถามเกี่ยวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.70 (3) ข้อคำถามเกี่ยวกับความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.803 (4) ข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

เท่ากับ 0.899 ใช้ผู้ตอบแบบสอบถาม 30 คน ก่อนจะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 160 คน

4.2 ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ หรือ EFA (Exploratory factor analysis) เพื่อจัดองค์ประกอบของตัวแปรอิสระ จำนวน 3 ปัจจัยโดยใช้ข้อคำถามทั้งหมด 14 ข้อ และนอกจากนั้นเพื่อลดปัญหาการมีสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เวลานำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุ (Multiple regression analysis) ในงานวิจัยนี้ต้องการตัวแปรอิสระ 3 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ (2) ปัจจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (3) ปัจจัยด้านการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ

4.3 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงคุณภาพ ในงานวิจัยนี้คือการสรุปข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ข้อ คือ เพศ และ พื้นฐานครอบครัว โดยการใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) นอกจากนั้นงานวิจัยนี้ยังใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงปริมาณ ในงานวิจัยนี้ คือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ ค่าSD) ของ (1) ปัจจัยด้านเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ (2) ปัจจัยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (3) ปัจจัยด้านการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ และ (4) ความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

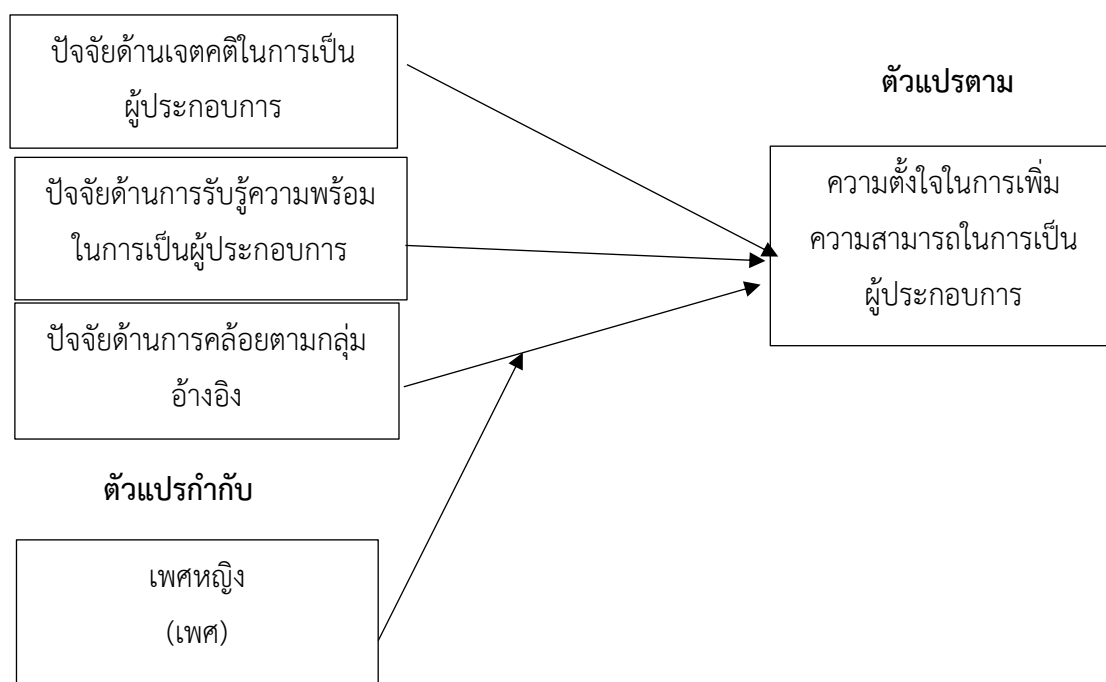
4.4 ใช้สถิติอนุมาน (Influential statistics) เพื่อใช้ในการประมาณค่า (Estimation) และ ทดสอบสมมุติฐาน (Hypothesis testing) ในงานวิจัยนี้ ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงปริมาณ และใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานของงานวิจัย โดยจะทำการทดสอบสมการถดถอยพหุ จำนวน 2 โมเดล โดยโมเดลที่ 1 จะใช้สูตร $Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + e$ ซึ่งเป็นโมเดลของสมการถดถอยปกติ และ โมเดลที่ 2 เป็นโมเดลที่มีตัวแปรกำกับอยู่ในโมเดล ซึ่งในงานวิจัยนี้จะใช้ตัวแปรเพศหญิงเป็นตัวแปรกำกับ โดยจะใช้สูตร $Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_1X_2 + e$ เพื่อที่จะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามได้ละเอียดมากขึ้น ซึ่งถูกเรียกว่าโมเดลปฏิสัมพันธ์ (Interactive model)

กรอบแนวคิดในงานวิจัย

ในการสร้างกรอบแนวคิดของวิจัยเรื่อง เรื่องอิทธิพลแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ผู้วิจัยได้มีการทำการทบทวนวรรณกรรม เพื่อให้เข้าใจนิยามและคำจำกัดความของตัวแปรที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา กำหนดตัวแปรที่จะทำการศึกษา และหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ต้องการศึกษาก่อนที่จะมีการสร้างกรอบแนวคิดงานวิจัย โดยในงานวิจัยเรื่องนี้ สิ่งที่ต้องการศึกษา คือ (1) อิทธิพลของแรงจูงใจภายในและ (2) ความตั้งใจในการเพิ่ม

ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ในการกำหนดกรอบแนวคิดในงานวิจัยนี้ ผู้ศึกษาได้มีการทบทวนวรรณกรรมเพื่อหาทฤษฎีและตัวแปรที่เหมาะสมสำหรับงานวิจัย โดยตัวแปรในงานวิจัยนี้ได้มีการประยุกต์มาจากแนวคิดของ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen,1991 : 182) ดังนั้นกรอบแนวคิดงานวิจัยจะประกอบด้วย ตัวแปรอิสระที่ใช้ในงานวิจัย (ตัวแปรแรงจูงใจภายใน) จำนวน 3 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ (2) ปัจจัยด้านการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (3) ปัจจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตัวแปรกำกับ คือ เพศ โดยที่จะใช้ตัวแปรเพศหญิงเป็นหลัก และตัวแปรตาม คือ ความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

ตัวแปรอิสระ (ตัวแปรแรงจูงใจภายใน)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแปรผลวิจัยตามสมมุติฐาน ดังต่อไปนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 160 คน เป็นเพศหญิง 87 คน (54.4%) เป็นเพศชาย 73 คน (45.6%) และ พื้นฐานทางครอบครัวส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการ 111 คน (69.4%)

2. จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) พบว่าจากข้อคำถาม 14 ข้อ สามารถแยกองค์ประกอบตัวแปรอิสระได้ 3 องค์ประกอบ คือ (1) ปัจจัยด้านเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ (2) ปัจจัยด้านการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ (3) ปัจจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยมีค่าความร่วมกัน (Communalities) อยู่ระหว่าง 0.546-0.802 และทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลที่ได้เก็บมาจากแบบสอบถามจำนวน 14 ข้อ ได้ 74.66% ค่า KMO เท่ากับ 0.9 ($p < 0.05$)

ตารางที่ 1 ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

ตัวแปร	Mean	S.D.	F1 การรับรู้ ความพร้อมใน การเป็น ผู้ประกอบการ	F2 เจตคติใน การเป็น ผู้ประกอบการ	F3 การ คล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง	ความตั้งใจใน การเพิ่ม ความสามารถ ในการเป็น ผู้ประกอบการ
F1 การรับรู้ ความพร้อมใน การเป็น ผู้ประกอบการ	4.3542	0.52696	1			
F2 เจตคติใน การเป็น ผู้ประกอบการ	4.3462	0.49892	0.749**	1		
F3 การคล้อย ตามกลุ่มอ้างอิง	4.1375	0.63926	0.400**	0.477**	1	
ความตั้งใจใน การเพิ่ม ความสามารถใน การเป็น ผู้ประกอบการ	4.3600	0.45353	0.808**	0.773**	0.533**	1

N= 160; *** $p < 0.001$, ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$

3. จากตารางที่1 พบว่าตัวแปรแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลางถึงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และมีการกระจายตัวของข้อมูลค่อนข้างน้อย จากตารางที่1 สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความเป็นไปได้ที่จะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร เพื่อสนับสนุนผลของตารางค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยนี้จำนวน 3 สมมติฐาน โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ เพื่อศึกษาว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ซึ่งในการศึกษานี้ ตัวแปรตามคือ ความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ โมเดลที่1 (ทดสอบสมมติฐานที่1)

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	sig	Collinearity Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta				
Constant	4.360	0.018		237.833	0.000		
F1การรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.236	0.029	0.504	8.210	0.000	0.437	2.290
F2เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ	0.146	0.030	0.308	4.815	0.000	0.402	2.489
F3การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	0.090	0.023	0.184	3.984	0.000	0.769	1.307
$R^2 = 0.744$ Adjusted $R^2 = 0.739$ $F = 150.736$ Sig = 0.000 Durbin-Watson = 2.029							

4. จากตารางที่2 พบว่า (1) การรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B=0.236$; $p < 0.05$) (2) เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B=0.146$; $p < 0.05$) (3) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B=0.090$; $p < 0.05$) ดังนั้น จากผลลัพธ์ที่ได้ทำให้ยอมรับสมมติฐานที่1 ปัจจัยทั้งสาม อันประกอบด้วย การรับรู้ความพร้อม เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

จากตารางที่2 พบว่าค่าTolerance ของตัวแปรอิสระในแต่ละปัจจัย ไม่ใกล้ 0 และค่า VIF ของตัวแปรอิสระในแต่ละปัจจัยค่อนข้างต่ำ (เข้าใกล้1) จึงสรุปว่าไม่เกิดปัญหา Collinearity นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาโมเดลที่1 ปัจจัยการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เจคติ และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรได้ถึง 73.9 % ($B = 0.739$; $p < 0.05$)

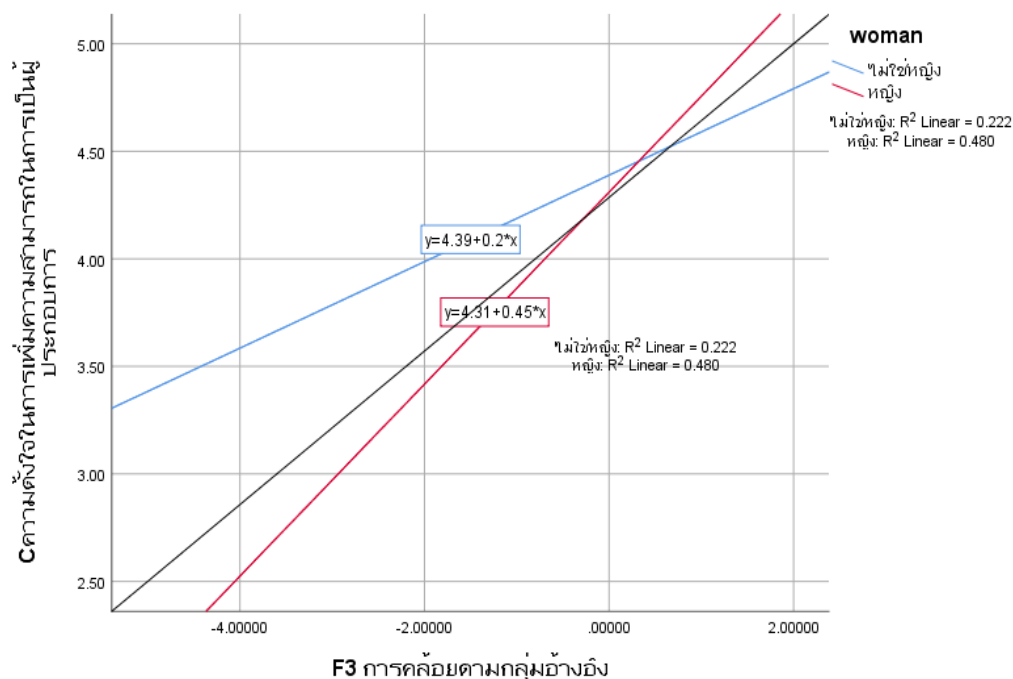
ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุ โมเดลที่2 (ทดสอบสมมุติฐานที่2 และ 3)

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	sig	Collinearity Tolerance	VIF
	B	Std. Error	Beta				
Constant	4.370	0.027		164.243	0.000		
F1การรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ	0.232	0.028	0.429	8.303	0.000	0.436	2.296
F2เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ	0.138	0.030	0.290	4.641	0.000	0.399	2.509
F3 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	0.060	0.024	0.124	2.474	0.014	0.629	1.598
เพศหญิง (ตัวแปรกำกับ)	-0.033	0.036	-0.036	-0.902	0.369	0.976	1.024
เพศหญิง*F3	0.142	0.045	0.148	3.159	0.002	0.714	1.401

$R = 0.872$ $R^2 = 0.760$ Adjusted $R^2 = 0.752$ $F = 97.446$ Sig = 0.000 Durbin-Watson = 2.110

5. จากตารางที่3 ผู้วิจัยพบว่า (1) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = 0.060$; $p < 0.05$) (2) เพศหญิงไม่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ($B = -0.033$; $p > 0.05$) แต่อย่างไรก็ตาม (3) อิทธิพลร่วมที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($B = 0.142$; $p < 0.05$) ดังนั้น เมื่อผลข้อ (1) และข้อ(3) ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำให้ยอมรับสมมุติฐานที่2 อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ

เมื่อสร้างกราฟเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร โดยมีเพศเป็นตัวแปรกำกับจะพบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ถ้าดูจากความชันของเส้นกราฟจะสามารถอธิบายได้ดังนี้ ทั้งเพศหญิงและเพศชายต่างมีการปฏิสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงซึ่งส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ โดยเส้นสีแดงแสดงข้อมูลที่มีตัวแปรเพศหญิงเป็นตัวแปรกำกับจะมีความชันของเส้นมากกว่าเส้นสีฟ้าที่แสดงข้อมูลของตัวแปรเพศชาย แสดงให้เห็นว่าการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าเพศชาย เมื่อวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสถิติพบว่า R^2 ของเพศหญิงมีค่าเท่ากับ 0.480 หรือ อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการได้ 48% ในขณะที่ R^2 ของเพศชายมีค่าเท่ากับ 0.222 หรือ อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการได้ 22.2% ยิ่งกว่านั้น เมื่อวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์จะพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการในเพศหญิงมีค่าค่อนข้างสูง ($R = 0.693$) และในเพศชายมีค่าปานกลาง($R = 0.471$)

แผนภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (สมมุติฐานที่2)

นอกจากนั้น สามารถอธิบายผลจากตารางที่3 เพื่อดังต่อไปนี้ (1) ปัจจัยการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ และ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) (2) เมื่อเพิ่มตัวแปรเพศหญิงซึ่งเป็นตัวแปรกำกับเข้าไปในโมเดลที่1 พบว่า อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ดังนั้น จากผลลัพธ์ที่ได้ทำให้ยอมรับสมมุติฐานที่3 อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

จากตารางที่3 พบว่าค่าTolerance ของตัวแปรอิสระในแต่ละปัจจัย ไม่ใกล้ 0 และค่า VIF ของตัวแปรอิสระในแต่ละปัจจัยค่อนข้างต่ำ (เข้าใกล้1) จึงสรุปว่าไม่เกิดปัญหา Collinearity นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาโมเดลที่2 พบว่าปัจจัยการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เพศหญิง และอิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพรได้ถึง 75.2 % ($B = 0.752$; $p < 0.05$) อย่างไรก็ตามใน โมเดลที่2 ตัวแปรเพศหญิงไม่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาแม่โจ้-ชุมพร แต่อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกลับส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2 Change)ระหว่างโมเดลที่1 และ2 แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้ยอมรับสมมุติฐานที่1, 2, และ3 สามารถอภิปรายผลวิจัยได้ว่า สมมุติฐานที่1 การรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งเป็นแรงจูงใจภายในของงานวิจัยนี้ ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร จากทฤษฎีความตั้งใจเชิงพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991 : 182) ได้สนับสนุนผลที่ได้จากสมมุติฐานที่1 ซึ่งทฤษฎีความตั้งใจเชิงพฤติกรรมตามแผน เป็นทฤษฎีที่กระต้นทางด้านกระบวนการคิดและความเข้าใจ รวมทั้งการตัดสินใจ โดยมีงานวิจัยหลายงานวิจัยที่ประยุกต์มาจากทฤษฎีความตั้งใจเชิงพฤติกรรมตามแผน ต่างได้ผลลัพธ์ที่ช่วยสนับสนุนผลที่ได้จากสมมุติฐานที่1 เช่น งานวิจัยของ Venketsamy and Lew (2022 : 12-14) ระบุว่า แรงจูงใจภายในที่เป็นเชิงบวกส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และอิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการสนับสนุนขององค์กรและแรงจูงใจภายในส่งผลต่อการสร้างพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ Ahmed et al. (2023 : 11-13) ได้ระบุเพิ่มเติมว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างแรงจูงใจที่เกี่ยวกับครอบครัวร่วมกับ

แรงจูงใจภายใน ความผูกพันด้านจิตใจ และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร ยิ่งกว่านั้นผู้วิจัยพบว่า แรงจูงใจภายในมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความผูกพันด้านจิตใจและพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์กร นอกจากนี้แรงจูงใจภายในยังเป็นตัวกลางเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์เชิงบวกของแรงจูงใจที่เกี่ยวกับครอบครัวกับความผูกพันด้านจิตใจ และพฤติกรรมการเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร และจากผลการศึกษาของ Al-Mamary et al. (2023 : 21-25) สนับสนุนว่า เจตคติต่อพฤติกรรม (Attitude toward behavior) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective norms) และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม (Perceived behavioral control) มีความสัมพันธ์อย่างมากกับความตั้งใจและการเข้าใช้ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านเครือข่ายของนักศึกษาในประเทศซาอุดีอาระเบีย (LMS) อาจกล่าวได้ว่า ความยากง่ายของงานส่งผลต่อความพยายามที่จะเรียนรู้ เช่น การรับรู้ว่างานนั้นไม่ยากตนเองสามารถควบคุมได้และสามารถทำงานนั้นได้สำเร็จจะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้สึกเป็นอิสระและกระตือรือร้นที่จะทำสิ่งนั้น ส่งผลให้เกิดความตั้งใจในการทำงานนั้น นอกจากนี้การถูกกระตุ้นจากบุคคลที่มีอิทธิพลต่อตนเอง เช่น เพื่อนสนิท บุคคลที่มีความสำคัญกับตนเอง และบุคคลที่ตนเองชื่นชอบ จะส่งผลต่อการความตั้งใจในการทำพฤติกรรมนั้นๆ ด้วย เช่น ครอบครัวสามารถกระตุ้นพฤติกรรมของบุคคลได้ นอกจากนี้ ทศนคติที่ดีต่อการใช้ LMS เช่น ความรู้สึว่าการใช้ LMS มีประโยชน์ รู้สึกชอบมากที่จะได้ใช้ระบบนี้ และอยากแนะนำผู้อื่นให้ใช้ระบบนี้ตามตนเอง เป็นต้น จะเกิดส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจที่จะเข้าใช้ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านเครือข่าย จากการศึกษาของ Wang et al. (2016 : 403-406) เรื่องการส่งเสริมความตั้งใจของนักพัฒนาระบบสารสนเทศ (IS: Information Systems) ในการเรียนรู้ทักษะทางด้านการบริหารธุรกิจ โดยการใช้โมเดล MARS โดยที่ M ย่อมาจาก แรงจูงใจในการเรียน A ย่อมาจาก การเรียนรู้การรับรู้ความสามารถของตนเอง R ย่อมาจาก การรับรู้บทบาทของตัวแปรที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง S ย่อมาจาก การสนับสนุนตามสถานการณ์ ผลของการศึกษาพบว่าความตั้งใจของนักพัฒนาระบบสารสนเทศในการเรียนรู้ทักษะทางด้านการบริหารธุรกิจถูกกระตุ้นเชิงบวกด้วยแรงจูงใจในการเรียนรู้ภายในและการรับรู้ถึงความสามารถของตนเองในการเรียนรู้ นอกจากนี้ในการเปรียบเทียบบทบาทตัวแปรที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง พบว่าบทบาทการสนับสนุนนำไปสู่ระดับที่เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของความตั้งใจในการเรียนรู้ และการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับงานและการสนับสนุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานทั้งคู่กระตุ้นเชิงบวกต่อแรงจูงใจการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก โดยที่การสนับสนุนที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานส่งผลกระทบบวกมากกว่าในการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนรู้ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจภายในอันได้แก่ การรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการ เจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการอย่างยั่งยืน

จากผลการทดสอบสมมุติฐานที่ 2 และ 3 พบว่า อิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ โดยอิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความแข็งแกร่งและส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าเพศชาย และเมื่อเพิ่มอิทธิพลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศหญิงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในโมเดลที่ 1 จนกลายเป็นโมเดลที่ 2 ก็ยังคงมีค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ค่อนข้างสูงคือในโมเดลที่ 2 ตัวแปรอิสระทั้งหมดจำนวน 5 ตัว สามารถพยากรณ์ความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการได้ถึง 75.2% Polas et al. (2021 : 435-437) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้หญิงในชนบทและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการอย่างยั่งยืน ซึ่งพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการรับรู้ความสามารถและการรับรู้ทางสังคมกับความตั้งใจที่จะกลายเป็นผู้ประกอบการอย่างยั่งยืนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากศึกษาพบว่าไม่มีความเชื่อมโยงอย่างเป็นแบบแผนระหว่างความสามารถส่วนตัวของผู้หญิงกับความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ แต่อย่างไรก็ตามจากข้อมูลการศึกษายืนยันว่าการรับรู้ถึงโอกาสเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถและความสามารถส่วนบุคคลกับความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยที่การรับรู้ความสามารถของตนเองทำให้เกิดการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ Ward et al. (2019 : 10) ระบุว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถกระตุ้นเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาเพศหญิง ในขณะที่นักศึกษาชาย มีความสามารถในการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม และความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงมีความแข็งแกร่งกว่าในการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง อย่างไรก็ตามการให้การศึกษาสามารถช่วยลดอุปสรรคและข้อด้อยที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวกับเพศของนักศึกษา นอกจากนั้นยังช่วยในการพัฒนาความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของทั้งนักศึกษาหญิงและชาย (Ward et al., 2019 : 11) จากการศึกษาของ Yoopetch (2020 : 68) สนับสนุนว่า (1) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของเพศหญิงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของเพศหญิงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อเจตคติทางด้านการยอมรับความเสี่ยง เนื่องจากความคิดเห็นของบุคคลรอบตัวส่งผลต่อการสร้างเจตคติในการยอมรับความเสี่ยงของเพศหญิงและส่งผลให้เพศหญิงสร้างบุคลิกภาพในการเป็นคนที่ยอมรับความเสี่ยงมากขึ้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งในการเป็นผู้ประกอบการ เพราะการทำธุรกิจมีความเสี่ยง (3) เจตคติทางด้านการยอมรับความเสี่ยงของเพศหญิงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากการยอมรับความเสี่ยงส่งผลต่อการสร้างโอกาสในการทำกำไรและประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจ รวมถึงการสร้างธุรกิจใหม่ และ (4) ความเชื่อว่าตนมีความสามารถมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ อาทิเช่น ถ้าบุคคลสามารถควบคุมปัญหาได้จะนำไปสู่ความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการหรือการเริ่มธุรกิจใหม่ เนื่องจากมีความมั่นใจมากขึ้น

จากการอภิปรายผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า

1. ปัจจัยแรงจูงใจภายในมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ เมื่อแรงจูงใจภายในเกิดจาก ความสนใจ ความชอบ ความพึงพอใจ หรือแม้แต่ความเชื่อ ทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ดังนั้นปัจจัยแรงจูงใจภายในจึงมีความแข็งแกร่งในการส่งผลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการทำพฤติกรรมต่างๆ
2. ปัจจัยการรับรู้ความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ เนื่องจากเมื่อนักศึกษาเชื่อว่าตนเองมีความสามารถในการควบคุมสถานการณ์หรือปัญหาได้ จะทำให้มีความตั้งใจในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความสามารถในด้านที่ตนเองไม่ถนัด
3. ปัจจัยเจตคติในการเป็นผู้ประกอบการ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ ในกรณีเจตคติของนักศึกษาเป็นเจตคติเชิงบวก เช่น นักศึกษามีความรู้สึกว่าการเป็นผู้ประกอบการมีข้อดีมากกว่าข้อเสีย หรือเป็นอาชีพที่มีความน่าสนใจและท้าทายความสามารถ เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลเชิงบวกต่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา
4. ปัจจัยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เป็นความเชื่อที่มีต่อบุคคลที่มีความสำคัญสำหรับตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อความตั้งใจในการเรียนรู้ที่จะเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยเฉพาะในนักศึกษาเพศหญิง ปัจจัยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจะแข็งแกร่งกว่านักศึกษาเพศชาย ดังนั้นการใช้ปัจจัยกลุ่มอ้างอิง เช่น เพื่อนสนิท บุคคลที่นักศึกษาเพศหญิงชื่นชอบ และผู้ปกครองของนักศึกษาเพศหญิง สามารถกระตุ้นความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการได้ ในขณะที่นักศึกษาเพศชายอาจจะต้องใช้ปัจจัยตัวอื่นๆในการกระตุ้นร่วมกับปัจจัยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1.1 จากการศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (1991 : 187-204) พบว่า เมื่อทัศนคติหรือเจตคติ การรับรู้ความสามารถของตนเองที่สามารถควบคุมสิ่งที่จะทำได้ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (กลุ่มหรือบุคคลที่มนุษย์มีความชื่นชอบ ชื่นชมและยกย่อง) เพิ่มขึ้นจะทำให้ความตั้งใจในการแสดงพฤติกรรมที่คาดหวังเพิ่มขึ้น ในงานวิจัยนี้ คือ ความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ดังนั้นการ การสร้างเจตคติหรือทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการ การสร้างความมั่นใจให้นักศึกษารู้สึกว่าตนเองมีความพร้อมหรือเหมาะสมที่จะเป็นผู้ประกอบการ การใช้กลุ่มอ้างอิงที่เป็นกลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่นักศึกษาชื่นชอบมาเป็นแบบอย่างเพื่อให้นักศึกษาเกิดแรงจูงใจภายใน

การทำพฤติกรรมตามบุคคลเหล่านั้น จะทำให้นักศึกษาเกิดความตั้งใจและมุ่งมั่นในการแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้เพื่อที่จะเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.2 จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการให้นักศึกษาเพื่อเกิดความคุ้นเคยและรู้สึกท้าทายกับการประกอบอาชีพการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อส่งเสริมทัศนคติหรือเจตคติเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการ จากการศึกษาของ Schreuder et al. (2016: 8-15) พบว่า สภาพแวดล้อมส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์เนื่องจากเมื่อกระตุ้นประสาทสัมผัสในหลายทาง (Multisensory) โดยการใช้สิ่งเร้าที่เข้ากันได้ผ่านทางสิ่งแวดล้อมจะส่งผลต่ออารมณ์และความรู้สึก

1.3 การได้รับการสนับสนุนจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่นักศึกษายกย่องและชื่นชม จะส่งผลต่อความตั้งใจในการเรียนรู้และเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา เมื่อนักศึกษามีความต้องการได้รับความรักและยกย่องจากบุคคลที่ตนชอบ หรือชื่นชม ทำให้มีความตั้งใจและมุ่งมั่นในการทำภารกิจที่ได้อย่างเต็มความสามารถ (Willingham, 2023 : Online)

2. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษานี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มของนักศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร ซึ่งอาจจะได้รับผลที่แตกต่างเมื่อศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ดังนั้น การทำวิจัยซ้ำๆกับกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลาย จะส่งผลให้โมเดลงานวิจัยมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

2.2 ความแตกต่างทางด้านเพศอาจจะส่งผลต่อผลลัพธ์ที่ได้ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปควรมุ่งศึกษาเฉพาะกลุ่ม โดยการเก็บข้อมูลเฉพาะเพศหญิงหรือเพศชาย เพื่อให้สามารถสรุปผลได้ละเอียดและชัดเจนขึ้น แต่ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเพียงต้องการศึกษาเพียงอิทธิพลแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถของนักศึกษาเท่านั้น ไม่ได้เจาะจงในการศึกษาประเด็นเรื่องเพศ ดังนั้นจึงเก็บข้อมูลโดยไม่ได้สนใจในเพศ เมื่อนำมาทดสอบสมมติฐานปรากฏว่าทั้งเพศหญิงและเพศชายไม่ส่งผลต่อความตั้งใจในการเพิ่มความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการ แต่ในทางตรงกันข้ามอิทธิพลร่วมของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ (interaction effect) โดยอิทธิพลของเพศหญิงแข็งแกร่งกว่าเพศชาย อย่างไรก็ตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย 14 คน ซึ่งอาจส่งผลต่อตัวแปรตาม

เอกสารอ้างอิง

- สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (2566). สถิติจำนวนนักศึกษาตามปี ภาค (แยกคณะ) ภาคการศึกษาที่ 2 ปี 2566. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 17 ธันวาคม 2566. แหล่งที่มา: <http://www.education.mju.ac.th/statistic/student/studentByAcadSemFacSum.aspx>
- สุรวิทย์ อัสสพันธุ์ (2556). ผลของโครงสร้างเป้าหมาย ความเชื่อเกี่ยวกับความฉลาด และความมั่นใจในความฉลาดของตนเองที่มีต่อเป้าหมายเชิงสัมฤทธิ์และความมุ่งมั่นในการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาศาสตร์ศึกษาศาสตร์. ปริญญาโทวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Jirawat Wongchun (2023). เพิ่มพลังความสำเร็จด้วย 5 ทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่ดี. taxcount. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2567. แหล่งที่มา: <https://www.taxcount.co/5-skills-of-being-a-good-entrepreneur/>
- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50 (2), 179-211.
- Al-Mamary, Y. H., Siddiqui, M. A., Abdalraheem, S. G., Jazim, F., Abdulrab, M., Rashed, R. Q., Alquhaif, A. S., & Aliyu Alhaji, A. (2023). Factors impacting Saudi students' intention to adopt learning management systems using the TPB and Utaut Integrated Model. *Journal of Science and Technology Policy Management*, 1-32.
- Echecopar, G., Bustamante, C., & Bejares, C. (2011) Entrepreneurial Intentions - Guesss Survey. Online. Retrieved January 19, 2024. From: https://www.guesssurvey.org/resources/nat_2011/Chile_GUESSS_Report_2011.pdf
- Fouad Altameemi, A., & Abdel Fatah Al-Slehat, Z. (2021). Exploring the students' behavior intentions to adopt E-Learning Technology: A survey study based on covid-19 crisis. *International Journal of Business and Management*, 16 (6), 31-41.
- Kabir, S., Haque, A., & Sarwar (2017). Factors Affecting the Intention to Become an Entrepreneur: A Study from Bangladeshi Business Graduates' Perspective. *International Journal of Engineering and Information Systems*, 6 (1), 10-19.
- Polas, M. R., Raju, V., Muhibbullah, M., & Tabash, M. I. (2021). Rural women characteristics and sustainable entrepreneurial intention: A road to economic growth in Bangladesh. *Journal of Enterprising Communities: People and Places in the Global Economy*, 16 (3), 421-449.
- Raza, S. A., Qazi, W., & Shah, N. (2018). Factors affecting the motivation and intention to become an entrepreneur among business university students. *International Journal of Knowledge and Learning*, 12 (3), 221-241.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L.^a. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25 (1), 54-67.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L.^b. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55 (1), 68-78.
- Schreuder, E., van Erp, J., Toet, A., & Kallen, V. L. (2016). Emotional responses to multisensory environmental stimuli. *SAGE Open*, 6 (1), 215824401663059.

- Sharma, R. (2023). Top 10 entrepreneurship skills every entrepreneur should have. Emeritus Online Courses. *Online*. Retrieved January 19, 2024. From: <https://emeritus.org/blog/entrepreneurship-to-entrepreneurship-skills/>
- Stahl, A. (2023). 5 emerging entrepreneurship trends. Forbes. *Online*. Retrieved January 19, 2024. From: <https://www.forbes.com/sites/ashleystahl/2023/04/07/5-emerging-entrepreneurship-trends/?sh=69424db32260>
- Venketsamy, A., & Lew, C. (2022). Intrinsic and extrinsic reward synergies for innovative work behavior among South African Knowledge Workers. *Personnel Review*, 53 (1), 1–17.
- Wang, Y.-Y., Lin, T.-C., & Tsay, C. H.-H. (2016). Encouraging is developers to learn business skills: An examination of the Mars model. *Information Technology & People*, 29 (2), 381–418.
- Willingham, A. (2023). What is Maslow's hierarchy of needs? A psychology theory, explained. CNN. *Online*. Retrieved January 19, 2024. From: <https://edition.cnn.com/world/maslows-hierarchy-of-needs-explained-wellness-cec/index.html>
- Yoopetch, C. (2020). Women empowerment, attitude toward risk-taking and entrepreneurial intention in the hospitality industry. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, 15 (1), 59–76.